

Bekijk  
actuele  
vacatures

# Omdat jij nooit te oud bent om te leren.

Zoek een nieuwe uitdaging  
via NRC Carrière.

Ga naar  
[nrccarriere.nl/  
vacatures](http://nrccarriere.nl/vacatures)

**nrc** carrière   
samen ambities waarmaken

## Beleggen

Handelen in individuele aandelen is spannend. Wie weet verwerf je een fortuin. Maar veel vaker gaat het mis. Drie fouten die voorkomen kunnen worden.

Door Rentsje de Gruyter

**N**ederlanders bewaren bijna 80 procent van hun spaargeld op een bankrekening. Daarmee zijn ze het Europese volk dat het minst belegt, volgens vermogensbeheerder BlackRock. En van de 1,3 miljoen Nederlanders die wel beleggen, kiezen de meesten voor de relatief veilige vorm van een beleggings- of indexfonds.

Daar laten zij hun geld staan, om het decennialang langzaam te laten groeien. Misschien verkopen ze af en toe wat, maar in principe beperkt hun handelen zich tot een enkele koop- of verkooporder.

Maar er is ook een tweede categorie: die van de actieve beleggers, die in individuele aandelen handelen op de beurs. Bij die manier van beleggen doemt de avontuurlijke gedachte op dat je zo op eigen kracht een fortuin kunt verwerven. Of op zijn minst een hoger rendement haalt dan in zo'n saai, passief fonds.

De meeste nieuwe klanten van online beleggingsplatform Alex.nl behoren tot deze tweede categorie. Hans Oudshoorn, hoofd van Alex' opleidingspoot, vindt dat niet vreemd. „De eerste kennismaking van veel mensen met beleggen is met individuele aandelenhandel. Elke keer dat ze op tv naar het nieuws kijken, horen ze hoe hoog of hoe laag de AEX, de aandelenindex van de 25 grootste Nederlandse bedrijven, vandaag stond.”

Wie actief gaat beleggen, is niet per se succesvol. Vakblad *Beleggersbelangen* riep laatst een onderzoek in herinnering waaruit bleek dat 90 procent van de klanten van Alex.nl verlies maakt op zijn beleggingen. Oudshoorn denkt dat dit percentage nu veel lager zou liggen - het bewuste onderzoek vond plaats in de zeer slechte beursjaren 2000-2006. Maar ook voor hem staat buiten kijf dat je zwaar het schip in kan gaan met individuele aandelen. Drie veel voorkomende fouten, en hoe die te voorkomen.

### 1 Roekeloosheid

Sommige mensen steken een groot deel van hun vermogen in individuele aandelen. Dan negeren ze een belangrijke spelregel: je moet het risico (op verlies) voldoende spreiden.

Dat lukt niet wanneer je geld voor de helft in individuele bedrijven zit. Zelfs vermogensbeheerders kiezen er steeds vaker voor het hun toevertrouwde geld in beleggings- of indexfondsen te stoppen. Die volgen soms duizenden bedrijven tegelijk;

# Avontuurlijk met aandelen



valt er eentje om, dan is dat geen ramp.

Volgens Frank den Blijker van vermogensbeheerder iBeleggen, gespecialiseerd in indexbeleggen, kunnen particulieren pas met een vermogen van 20 miljoen euro of meer verantwoord investeren in individuele aandelen. Maar ook dan raadt hij dit af: het is duurder en tijdrovender dan je geld in indexfondsen steken, en je haalt meestal een lager rendement. Zelfs professionele beleggers presteren immers zelden beter dan zo'n index.

Voor wie toch wil: steek maximaal 20, maar liever nog 10 procent van je vermogen in individuele aandelen als het avontuur van de beurs je trekt. Ga dan eerst een jaar „droogzwemmen”, zoals Oudshoorn het noemt: maak een verlanglijstje van tien tot twintig bedrijven waarin je zou willen investeren. Volg een tijd hoeveel winst of verlies je op basis van die lijst zou hebben gemaakt, en koop pas daarna, mondjesmaat, je eerste aandelen.

### 2 Patriotisme

Particuliere beleggers die op eigen houtje handelen - dus zonder tussenkomst van bank of adviseur - steken 90 procent van hun geld in Nederlandse aandelen. Dat ontdekte Arvid Hoffmann, universitair hoofddocent aan de faculteit bedrijfskunde en economie van Universiteit Maastricht, toen hij 60.000 beleggers een aantal jaren volgde.

„Als het om multinationals als Unilever gaat, denk je misschien dat het niet erg is, omdat die hun omzet grotendeels uit buitenlandse markten halen.” Maar die aanname klopt niet volgens Hoffmann, gespecialiseerd in beleggingspsychologie. Met bijna alleen Nederlandse bedrijven in je portefeuille haal je een lager rendement dan wanneer dat geld in aandelen- of indexfondsen zit die bedrijven overal ter wereld volgen. In Oudshoorns woorden: „Je hebt de mammoottankers van de internationale economie nodig.”

De voorkeur voor aandelen uit eigen land - *home bias*, noemen economen dat is best begrijpelijk. Hoffmann: „Mensen zijn vertrouwd met die bedrijven en denken dat ze meer van hen afweten.”

Maar helaas verblindt sympathie hen vaak. Gevolg: mensen kopen aandelen Shell, zonder na te gaan of die van bijvoorbeeld Exxon rendabeler of veiliger zijn.

Het goede nieuws: informeren mensen zich vooraf goed en vergelijken ze soortgelijke bedrijven, dan maken ze wel een verstandige keus, zo ontdekte Hoffmann. Maak je je huiswerk, let dan zeker op twee zaken. Eén, hoeveel procent van de nettowinst keert een bedrijf uit aan dividend? Neem als leidraad wat de zogeheten 'dividendaristocraten' (googlel op deze term) uitkeren en vermijd partijen die daar ver onder of boven zitten. Wie te veel uitkeert, investeert wellicht onvoldoende in zijn eigen groei.

Tweede punt van aandacht: wat is de verhouding tussen koers en winst? *Beleggen voor Dummies*, door Oudshoorn en zijn Alex-collega Peter Siks geschreven, raadt aan alleen te kopen als de koers van een aandeel tien keer de winst is of minder. Veel bedrijven zitten daar nu boven.

Wil je een degelijke indruk van hoe gezond een bedrijf is, dan baseer je je selectie op meer cijfers. Naar welke je moet kijken, kun je lezen in een van de vele boeken over doe-het-zelfbeleggen, en meer leren over het begrip 'fundamentele analyse'.

### 3 Een slechte verliezer zijn

Dankzij Nobelprijswinnaar Daniel Kahneman weten we hoe slecht mensen psychologisch kunnen omgaan met geld verliezen. Door hun aversie hiertegen nemen zij vaak de verkeerde beslissing als bepaalde aandelen uit hun portefeuille het structureel beroerd doen. Omdat ze hun verlies niet kunnen toegeven, wachten ze te lang met het verkopen van die aandelen. Gevolg: deze paar aandelen verpesten het rendement van het hele aandelenpakket.

Tot slot: lang niet alle mensen zijn geschikt om in individuele aandelen te handelen, doordat ze er te veel door van slag raken. Je moet dan immers de koersen vaak checken. Daardoor maak je elke koersdaling mee, en ben je er op dat soort momenten dus ook pijnlijk van bewust dat je vermogen minder waard is geworden.

Zijn je zenuwen hiertegen bestand? Probeer met kleine aankopen uit hoe je op verlies reageert, raadt Hoffmann aan. Bouw je weerstand langzaam op. Hemzelf kostte het een paar jaar voor hij eraan gewend was. Te veel stress? Stop je geld dan lekker in indexfondsen, kijk één keer per jaar hoe de vlag erbij hangt en laat je effecten verder links liggen.

ILLUSTRATIE X&M